

Alsótatárlakától a botnaptárig...¹

A világhíressé vált régészeti leletet 1963-ban a román régész, Nicoli Vlassa – édesanyja Zöldi Judit – ásta ki a Maros-menti Alsótatárlakán. Ma Románia. E korongot 7300 évesnek állapították meg. Melyen a székely–magyar rovásírás betűihez hasonló jeleket látunk, mint például – szembenézve – a bal felső negyedben a **Z** betű, mellette az **Ny** betű. A jobb felső

negyedben két **Ny** betű alaki mását látjuk. A jobb alsó negyedben összeírást tételezhetünk fel. A bal alsó negyedben pedig a kettős kereszt van, amely a rovásábc **Gy** betűje. Ez megkülönböztetett figyelmet érdemel, mert a **gy** sajátos magyar hang, és a jele, a kettős kereszt is annak tekinthető, mert más népek rovásírásában nagyon ritkán fordul elő. Ugyancsak, a korong szélén, a vízszintes alatt egy összeírást látunk:

Úgy néz ki, hogy az **Ny** és **D** betű összeírása. Ezt nyilasnak is nevezik. A boszniai hegypiramisoknál lévő alagútban is megvan a pontos mása. A korong jeleinek olvasásával számosan kísérleteztek, de mindenki más eredményre jutott, melyek nem támogatják egymást.

A litván származású régész, Marija Gimbutas szerint az emberiség első írásrendszerét a Délkelet-Kárpát-medence és Észak-Balkán újkőkori népessége alkotta Kr. e. 5500 és 5000 között. Egyesek véleménye szerint ebből származik minden írás. Az ősnépet ő „Old European”-nek, vagyis „őseurópainak” nevezte, amely nem szemita, és nem indoeurópai volt. Szerinte, az indoeurópaiak ezen ősnépet kipusztították. Lehetséges, de ha a régész a magyarság hivatalos történelme mögé is nézett volna, akkor lehet, hogy más lett volna a véleménye. Ami az elsőbbséget illeti, a franciaországi Glozel versenyben van. A tekintélyes számban előkerült írásjelekkel ellátott leleteket 15 ezer évesnek tartják, mely szerint ők voltak az első írásrendszer megalkotói. Csakhogy, a glozeliak eltűntek, mert Franciaországban megszakad az írás fejlődésének folytatása. Valószínű az éghajlatváltozás okozta. Ezer évekkel később hasonló fejlemény alakult ki a Kárpát-medencében, mint erre Varga Csaba felfigyelt. Friedrich Klári pedig összegyűjtötte a glozeli leleteken talált jeleket, köztük a kettős keresztet is. Meg kell említeni, hogy a Pilis-hegység Jankovics barlangjában talált, írásjelekkel ellátott csontleletet is 15 ezer vagy több évesnek tartják. E kérdéssel úgy állunk, mint Amerika felfedezésével. Leif Erickson az első ezredforduló táján megérkezett az Újvilágba, de soha nem tért vissza Európába. Félézer évvel később Kolumbus érdemelte ki a dicsőséget, mert ő vitte a hírt az Újvilág létezéséről.

¹ A tanulmány elé előljáróban csak annyit, hogy mivel a szerkesztő több ponton kiigazítandónak találta az írást és ezt jelezte is a szerzőnek, az ő felhatalmazásával megjegyzéseket fűz a végére. Az olvasó pedig ebből talán a mondanivalón túl tanulságosan szemlélődhet a folyamaton, hogyan sikerül a magyar őstörténeti kutatási eredmények értékelését összehangolnunk. – A szerkesztő.

Hazai barátomtól, Szondi Miklóstól kaptam fényképet egy újkőkori istennőt megtestesítő szobortöredékről, mely a szentesi Koszta József Múzeum Csallány Gábor Kiállítóhelyén van kiállítva. Az első ránézésre, a fejen egy nagy **M** alakú, bekarcolt jel emelkedik ki. A nagy **M** alakú jel **V** szöge kialakít egy háromszöget, amely nemzetközileg elfogadottan nőiség jele. Ebből arra kell következtetni, hogy e szoborcška az újkőkori ember egyik istennőjének agyagból készült ábrázolása. Eszmei megfogalmazása. Az **Eredetünk és őshazánk** című könyvemben részletesen foglalkoztam a két jel lehetséges olvasatával. Arra az eredményre jutottam, hogy a két jel olvasata lehet a **Magyarok Istene**, de mert *Magyar* Adorján

és *Zakar* András szerint a sumérben és ógörögben a **magar, makar boldogot** jelent, ezért az újkőkori termékenységi vallás istennője nevének, tehát **Boldogasszony** olvasata is lehetséges.

A nagy M alakú jel függőlegesének alsó végéhez – mindkét oldalon – egy ferde vonal kapcsolódik. A nyak jobb oldalán további jelet/jeleket is látunk, mely lehet fogalomjel, de lehet betűösszeírás, azaz ligatúra is:

Betűösszeírás esetén a következő jelekre bontható (jobbról balra): **HCY**, melyek alakilag megegyeznek a székely-magyar rovásírás **T**, **N** és **R** betűjével. Az utolsó hosszú, enyhén hajlított ív szintén lehet **N** betű. Az **R** betűt az **N** és az utolsó ívet összekötő **vízszintes vonal** képezi. A **T** és az **N** betűk alulsó kapcsolódásával nem kellett kevesebb jelet használni, ezért nem lehetetlen, hogy az összeírt két jel az **Ny** betűt képviseli. E jelek újkőkori hangértékei ismeretlenek, tehát csak alaki azonosságról lehet szó. De, ha mai értelmük szerint olvassuk őket, és beillesztjük az idekíváncozó magánhangzókat, akkor a **tenor, tanár** – nem valószínű, hogy e két szó abban az időben létezett –, **tánér = tányér, tenér = tenyér** olvasatok lehetségesek. Azonban, ha az utolsó jelet is **N** betűnek olvassuk – ami lehetséges –, akkor a **tenéren, tenerén**, azaz **tenyerén** olvasat is elképzelhető. Népi közmondás szerint „**a szerencsés embert az Isten a tenyerén hordja**” (?). Istennőről lévén szó, tehát elképzelhető, hogy eme mondás idevezethető vissza. **Elgondolkoztató!**

Részlet a csíkszentmártoni, 1501-ben készült templom feliratából (Forrai Sándor).

A betűösszeírás a székely-magyar rovás íratlan „szabálya”. Ezért mondta az olasz Antonio Bonfini, Mátyás király udvari történétírója, hogy a magyarok „**kevés jeggyel sok értelmet foglalnak egybe**”. Betűösszeírások más népek rovásaiban – jelek szerint – csak ritkán fordulnak elő. Ez vonatkozik a rokon, vagy rokonnak vélt népekre is. Ezek között az etruszkoknál figyelhető meg a leginkább. Erre a magyarázat az lehet, hogy az etruszkokat több magyar kutató a Kárpát-medencéből származtatja. Legújabbán az olasz nyelvész, Mario Alinei is erre az

álláspontra jutott. A szentesi szobortöredék rovásjeleinek összeírása megerősíti az alsótárlakai korongon is észlelhető betűösszeírások lehetőségét. Továbbá, igazolja a rovás fejlődésének folyamatát a székely-magyar betűösszeírás gyakorlatán keresztül, egészen napjainkig. Amint ezt a mellékelt templomfelirat is igazolja. Nem lehetetlen tehát, hogy a szakálhádi nép a magyar nyelv ősalakját beszélte, és a székely-magyar rovásírás eredete is az újkőkorba vezethető vissza. E lehetőséget alátámasztja Friedrich Klára és Szakács Gábor kutatása is. Friedrich megtalálta az újkőkori régészeti leleteken a rovásbetűk alaki mását az **e** és **ly** betűk kivételével.

A harmadik írásjelekkel ellátott régészeti lelet képét Cser Ferenc–Darai Lajos közlik **A magyar folytonosság a Kárpát-medencében** című munkájuk borítólapján, melyet Szatmár vármegyének román oldalra eső Hosszúfalú és Kisfentős határában találtak. A kép ugyancsak megtalálható a világhálón Borovszky Samu **Szatmár vármegye őskora** címszó alatt.

Az istennőt, nagyasszonyt ábrázoló töredéken írásjelek láthatók. A sátoralakú jelek megegyeznek a magyar rovásábc **S** betűje alaki másával. A két „sátoralakú” jel között van egy díszítésnek tűnő jel is. Azonban, az **N** és **T** hasonló összeírását megtaláljuk a bolognai botnaptár szövegében is. Fel kell tételezni, hogy e jel ebben az esetben is az **NT** összeírást képviseli.

A bolognai botnaptárban szereplő nevek Forrai Sándor **Küskarácsonytól sülvester estig** című könyvében találhatók. Amint látjuk, az **NT** összeírása hasonlít a régészeti leleten látható jelhez. Ezek szerint, ha mai ismereteink birtokában elolvassuk a közel 4000 éves lelet jeleit – sajnos nincs pontos kormeghatározás –, akkor balról jobbra a **SeNTeS** olvasatot kapjuk. Ha e lelet Szentes vidékén került volna elő, akkor feltételezhetnénk, hogy e településnek már az újkőkor végén, bronzkor elején is megvolt a neve. Az is lehetséges, hogy e lelet Szentes vidékéről került Szatmár vármegye keleti végébe, bár hasonló díszítéssel ellátott leletek ezt kizárják. Továbbá az is lehetséges, hogy a két szónak semmi köze sincs egymáshoz, mert ha jobban megfigyeljük, akkor jobbról balra, a második **S** után még egy balra dülő jelet is látunk, ami lehet egy másik **S**, de lehet a rovás **G** vagy **L** betűje is. Fontos viszont, a rovás betűösszeírás gyakorlata és hasonló megoldása, amely összeköti a szatmári leletet a bolognai botnaptárral. Mit kell tudnunk a botnaptárról?

Az olasz hadmérnök, térképész, tábornok, stb., Luigi Ferdinando **Marsigli** gróf, 1681-ben osztrák császári szolgálatba szegődött. 1686-ban az osztrák oldalon részt vett Buda visszafoglalásában. S mint ilyenkor szokásos, szabadpréda minden érték, mint például a **Corvinák**. Amikor a császári katonák el akarták „zabálni” őket, akkor Marsigli közbelépett.

Marsigli 1690-ben eljutott Székelyföldre is, ahol kezébe került egy botnaptár. E botnaptár teljes szövegét lemásoltatta, és egy székely aláírásával hitelesítette, amely megtalálható a **Bolognai Egyetemi Könyvtárban** az 54. kötet 669. oldalán. A botnaptár azóta, mint oly sok minden, eltűnt, de Marsiglinek köszönhető, hogy másolatban megmaradt a legterjedelmesebb rovás emlékünk. A botnaptár 1450 táján készülhetett, de mert rajt van az összes Boldog-

asszony ünnep, amely némelyike akkora már kiveszett, ezért az a legvalószínűbb, hogy egy Árpád-korban készült, korábbi naptárról másolták, de amelyen már feltűntették az újabb ünnepeket is, mint a sienai Szent Bernát névünnepét.

Van-e egyéb támasztéka az itt felsorolt lehetőségeknek az alaki hasonlóságon és a betűösszeíráson túl?

Dr. Raskó István biológus vezetésével az MTA Genetikai Intézete végezte az első önálló magyar genetikai vizsgálatot. A vizsgálat célja az volt, hogy kiderítsék, mily százalékban található meg Árpád népének génállománya a mai magyarságban. A vizsgálathoz apai ágon 132 anyaországi és 97 székely, míg anyai ágon 102 anyaországi és 76 székely mintát használtak fel. Az eredményt 2010-ben Raskó a **Gének honfoglalása** (Medicina Könyvkiadó) című könyvében tette közzé. Kiderült, hogy a magyarság túlnyomó többsége nem Árpád népéből, hanem a köznépéből származik.

Raskó azt írja, hogy az újkőkori E3b haplocsoport népessége 7000-8000 ezer éve a Balkánról telepedett be a Kárpát-medencébe. Génjeik a mai magyarság génállományában 10%-ot képviselnek. Az E3b1 haplocsoport népessége pedig a „**magyar adatbázisban döntő arányban van jelen.**” – írja Raskó. Nos, e népesség 7300 éve a Vardar és Morava folyók völgyén át, érkezett a Kárpát-medencébe. Egyre több jel mutat arra, hogy eme ősi földműves nép nem veszett ki, hanem génállománya, műveltsége és nyelve tovább él a mai magyarságban.

Nos, ha mindebből levonjuk a tanulságot, akkor azt kell mondanunk, hogy a magyar rovásírás a Kárpát-medencében alakult ki. Téves az elnevezése is, mert nem székely-magyar, és nem hun-magyar, hanem **magyar**. A tévedés abból származik, hogy korábban a magyarság eredetét és egészét, kizárólag a szittyákhoz és hunokhoz kötötték. Megfeledkeztek és megfeledkeznek az őstelepes földműves népről, amelyből – szerintem – a szittyák és hunok is származtak. A szittyák és hunok magas műveltségű népek voltak, és kiváló fémművességük mellett ismerték és használták a rovást, de nem ők voltak az írás feltalálói. Az írás kialakulása őket ezer évekkal megelőzte. A székelyeket pedig hol szittyá, hol hun eredetűnek tartják. Innen a rovásírás téves elnevezés. Ha az emberi művelődés szellemi csúcsterméke az írás, akkor méltán büszkéek lehetünk földműves őseinkre, akik az újkőkor hajnalán betelepítették az egész Kárpát-medencét, és megalkották az emberiség „első” írásrendszerét, amely ma is él.

Elgondolkodtató az is, hogy – tudomásom szerint – keleten, ahonnan a magyarság állítólag származott, népnevünk: **magyar**, ebben a formában, sehol nem fordult elő. Előfordult viszont a következő változatokban: magar, madar, madjar, mazar, mazsar, madzsar, stb. Keleten hiányzott és hiányzik a gy hang jele/betűje, de megvan az alsótatárlakai korongon, megvan Glozelben, és megvan az etruszkoknál.

Alsótatárlakai korong: Kr.e. 5300. Szentesi istennő: Kr.e. 3500-3200. Hosszúfalui istennő: Kr.e. 1800-1500. Bolognai botnaptár: Kr. u. 1250-1450.

A felsoroltak a magyar rovásírás Kárpát-medencei kialakulásáról és töretlen fejlődéséről tanúskodnak az újkőkor hajnalától.

A szerkesztő megjegyzése:

Ez az írás igen kellő, mert sajnos túl nagy a csend a magyar abc és írás körül. Legfeljebb a nemzetközi szabványosítás és a települési rovástáblák körül támadt némi hangzavar. De ennek a magyar nemzeti kincsnek és világörökségnek az őt megillető értékelése és beillesztése a magyar kulturális életbe még várat magára. Ha ez megtörténne, jóvátételt kapnának azok is és megfelelő teret munkásságuknak, akik most fáradtságot nem ismerve dolgoznak a magyar rovásírásnak vagy hun-székely írásnak is mondott, valójában magyar ábécét és írást jelentő jelenség feltárásán és elismertetésén.

Bár az itt olvasható Radics-írásnak a lényege a rovás Kárpát-medencei kialakulásának és fejlődési folyamatának bemutatása, mégis, a mellékesen említett összefüggő adatokban található vitatható megállapításokhoz hozzá kell szólnunk.

Az elemzett fényképen az arcjelleg mesterségesen ki van emelve. Az újkőkori szobrokon az arc lapos tányér, ferde, csak az orr ugrik ki belőle parányi csúcsként és sokkal inkább a nap, vagy a hold tányérja, semmint arc. (Vesd össze Magyar Adorján: A lelkiismeret aranytükre c. írásával. Ebben az aranytükréből a Nap, az ezüstitükréből a Hold fény-képe néz vissza, mikor az ember belenéz. Mindez jelképes, mert a látvány mérhetetlen elvontságot jelent, hiszen a tükrökép egy másik valóságot képez az eredetire utalva. Ennyiben idézi fel az isteni mivoltot. A Napot a férfi, a Holdat a nő jelképezi a tükrökben, így, és csak így mondhatni Magyar Adorján szerint, hogy az aranytükrökben a Napisten, az ezüstitükrökben a Holdistennő arca látszik, akit tehát maga éltet, aki a tükröbe néz.)

Radics Géza Gimbutasra és Kaliczra hivatkozik. Ők valóban ezeket istenségeknek kezelték, de mi indokolhatja azt? Miért kell rájuk hagyatkozni? Radics nem mondja meg. Gimbutas méh-istenségről, meg kigyóistenségről regél, ott, ahol nem ismerhető fel személyiség. Az ő fogalmi rendszerükben ezek istenek, de éppen a magyar műveltség visszavetítése az, ami itt használható a helyes magyarázathoz. Mert ezek jelképek, lélekjelképek, de nincsenek megszemélyesítve. A mellérendelő gondolkodásunk más keretben gondolkodott.

Ha már jelzi szerzőnk, hogy a magyar népnév keleti és nem a helyi letelepedettek szava, akkor milyen alapon olvassa magyarok istenének a szobrot?

Radics is a szlávot alapnak tekinti talán, és abból vezetné le a magyart? Pedig fordítva van. A Kárpát-medence alapnépességének van köze azokhoz, akik szlávok lettek. Náluk kimutatható a kurgánnal való műveltségi keveredés, elkurgánosodás, a medenceiekénél viszont nem. Hogy genetikailag közel állunk, az normális, ha a Kárpát-medence volt sokkal korábban az ő forrásuk. A szláv nyelvek egyébként ragozó nyelvek, nem hajlító – még ha az indoeurópai jellegük a nyelvtani nemekkel igazolható is.

Felhívjuk még a figyelmet a közismert tényre, hogy az M jel rovásírásunkban V-nek és nem M-nek olvasandó. Szerzőnk ugyan nem mondja, hogy a rovásírásos M betűről van szó, de hangoztatja, hogy a ma használatos írásunk M-jére hasonlít a jel, ezért tesszük a pontosítást.

A fej oldalán lévő jelek viszont már olyannyira mesterkéltén olvashatók, hogy azzal szinte nem érdemes foglalkozni most.

Az etruszkok származását is kritika alá kell vennünk, mert ők nem a Kárpát-medence szülöttei, még ha csiszolt kőkorszaki kapcsolatuk lehetett is a medencében élő, de a Dunától keletre telepedettekkel. Mindkettő neandervölgyi maradványhelyen élt.

A genetikai alátámasztást se biztos, hogy onnét kellett volna venni, ahonnét szerzőnk vette. Raskó és tanítványai genetikusként ugyanúgy beleavatkoznak a nyelvtörténet, az őstörténet tudományába, mint a nemzetközi kutatócsoportok beszámolóí, akiket könyveinkben bíráltnak vetettünk alá. E bíráltnak időrendi szempontjai és régészeti, történeti érvei eddig cáfolatlanok maradtak, tehát jogosan várhatjuk el, hogy hasonló beavatkozásokat időrendbe, őstörténetbe ne hagyjunk szó nélkül itthon se. Még valami: ahogy a laboratóriumi körülményekből következtetett átlagos mutációs idő tízszer kisebb, mint amit a valóságos mutációs és régészeti összefüggések mutatnak, és ezt meghatározott elmélet érdekében találták ki, ugyanúgy lehet a mintavétel egyoldalúságával, célzott szűrésével valamilyen kívánt eredményt felmutatni. Egy Raskó-tanítvány ugyanakkor közli, hogy a szóbanforgó „vizsgálatba bevont magyar férfiak (100 fő) Magyarország különböző területein születtek, de a leginkább reprezentált régió az Alföld területe volt (90/100),” azaz száz mintából kilencven a török által teljesen elnéptelenedett Alföldről való. Ennek problematikusságára ő is rámutat: „Valószínűleg a mintavételben való eltérés eredményezte, hogy az általunk nyert gyakorisági adatok eltérnek a korábbi irodalmi értékektől.”² Az

² „Ugyanakkor Semino és munkatársai (2000a) Budapestről, Egerből és Mátraderécskéről gyűjtöttek mintákat; Semino professzor leírása szerint elsősorban palócokat vizsgáltak.” – A mintavétel jelentőségére mutat az is, hogy az M170-es mutáció a korábbi irodalmi adatok szerint a magyarok közt csak 11,1%, míg most 24%-ot mértek. (Kovácsné Csányi Bernadett: Honfoglalás kori, valamint magyar és székely populációk apai ági genetikai kapcsolattrendszerének vizsgálata. Ph. D. értekezés. Témavezető: Prof. Dr. Raskó István. Biológia Doktori Iskola, MTA Szegedi Biológiai Központ, Genetikai Intézet, Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar, Szeged, 2009. pp.: 66, 70, 81. http://www2.sci.u-szeged.hu/fokozatok/PDF/Kovacsne_Csanyi_Bernadett/PhDertekezes_CsanyiB.pdf. Módosítva: 2009.05.23.15:58:25)

által közölt értékek (p.: 70) közül a számunkra érdekes M35-Eu4 vagy más jelöléssel E3b és E3b1 azonos azzal, 10%, amit Radics Géza Raskótól idéz, és ez majdnem megegyezik a korábbi irodalmi értékkel: 8,9%. Egyáltalán nem igaz, hogy a „magyar adatbázisban döntő arányban van jelen” ez, mint Raskó mondja, és Radics lelkesen üdvözlí – bizonyára azért, mert alátámasztja az elképzelését, hogy a magyar nép a földművelést délről hozó népességtől ered. A döntő arány, a jóval korábban, a gravetti műveltséggel negyvenezer éve terjedő M17-Eu19 (R1a1, stb): 60 %, és a még őszibb, az aurignaci műveltséget adó M173-Eu18 (R1): 13,3.